

ПАРЛАМЕНТСЬКА ЕТИКА

1

- Боротьба з корупцією й обмеження лобізму

2

- Необхідність етичного регулювання депутатської діяльності

3

- Кодекси депутатської етики: призначення та специфіка

4

- Правове регулювання депутатської етики в Україні

5

- Досвід парламентської етики в країнах світу

Боротьба з корупцією й обмеження лобізму

XVI ст.

- лобі - майданчик для прогулянок у монастирі

XIX ст.

- лобіювання - купівля голосів депутатів за гроші в коридорах Конгресу

XXI ст.

- лобіювання — організований вплив різних суспільних груп на представників органів державної влади з метою домогтися від них прийняття вигідних для себе рішень

Лобізм у законодавчій владі

- Цивілізований лобізм
- Переконавання

Лобізм у виконавчій владі

- Зловживання службовим становищем
- Корупція, злочин

КОРУПЦІЯ (від лат. *corrumpere* — псувати) — протиправна діяльність, яка полягає у використанні службовими особами їх прав і посадових можливостей для особистого збагачення; підкупність і продажність громадських і політичних діячів

Методи лобіювання

законні

- направлення листів і особистих звернень до законодавців або представників виконавчої влади
- підготовка для парламентарів проектів законів
- контроль за дотриманням законів і рішень
- організація кампаній у ЗМІ
- проведення демонстрацій, маршів, пікетування або інших вуличних акцій
- підтримка кандидатів у депутати на виборах
- сприяння призначенню чи просуванню по службі працівників органів державної влади
- налагодження особистих контактів із членами законодавчих чи виконавчих органів

незаконні

- прямий підкуп (корупція)
- непрямий підкуп (подарунки)
- контроль за особистим життям законодавців і чиновників
- збирання компрометуючого матеріалу
- шантаж, погрози

Необхідність етичного регулювання депутатської діяльності

Представницька демократія

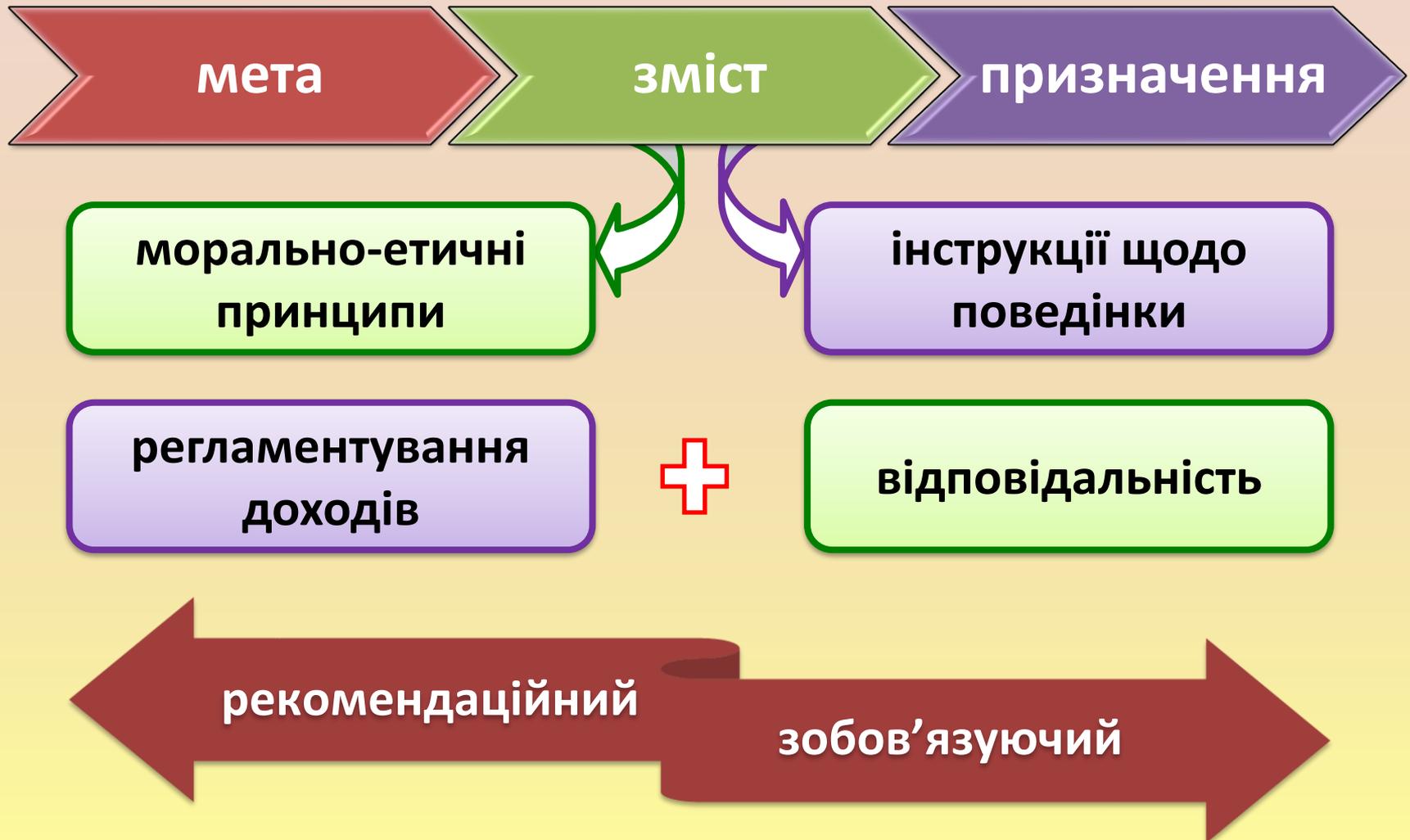
Депутатська діяльність

ПАРЛАМЕНТСЬКА ЕТИКА – вид професійної етики, що регулює відносини, які виникають в ході законотворчої та іншої парламентської діяльності, а також позапарламентської діяльності, пов'язаної з виконанням функцій народного депутата

ДЕПУТАТСЬКА ЕТИКА - різновид професійної (корпоративної) етики, який охоплює широке коло етичних проблем, пов'язаних із діяльністю депутатів як центральних, так і місцевих представницьких органів влади та самоуправління

Кодекси депутатської етики: призначення та специфіка

Правове регулювання депутатської етики в Україні

Конституція України

ЗУ «Про статус народного депутата України»

ЗУ «Про запобігання корупції»

Регламент ВРУ

проект Закону України *«КОДЕКС доброчесної поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави»*

2009

Закон України *«Про правила етичної поведінки»*

2012-
-2015

В. Гройсман: «...ми працюємо над цим. Я думаю, що найближчим часом, це відбудеться не пізніше ніж в січні, ми внесемо комплексні пропозиції з цього приводу»

2015

меморандум про наміри ухвалити *«Етичний кодекс парламентаря»*

2017

Досвід парламентської етики в країнах світу

США

- Кодекс офіційної поведінки членів Сенату
- Частина регламенту

Німеччина

- Кодекс поведінки членів Бундестагу
- Додаток до регламенту

Велика Британія

- Кодекс поведінки для членів Палати лордів
- Резолюція

Литва

- Кодекс поведінки для державних політиків
- Закон

Франція

- Кодекс деонтології
- Постанова бюро Національних зборів

Грузія

- Кодекс етики членів парламенту
- Декларація

органи нагляду

парламентська культура

традиції

дисциплінарні
порушення

дисциплінарні
санкції

фінансові
санкції

конфлікт
інтересів

ЗА ЩО МОЖУТЬ ПОЗБАВИТИ МАНДАТІВ У РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

США, КАНАДА

 Порухнення депутатської етики та норм службової поведінки

АВСТРІЯ

 Відсутність на засіданнях парламенту 30 днів

ФРАНЦІЯ

 Несумісність виконання депутатських повноважень та зайняття посади на держслужбі

КОЛУМБІЯ

 Відсутність протягом однієї сесії 6 засідань, на яких голосувалися проекти законодавчих актів, законів або пропозиції про вотум недовіри

ПОРТУГАЛІЯ, ТУРЕЧЧИНА, АЛБАНІЯ, ГРУЗІЯ, ПІВНІЧНА МАКЕДОНІЯ, МАЛЬТА, УГОРЩИНА, ФІНЛЯНДІЯ, ВЕЛИКА БРИТАНІЯ, ЛАТВІЯ

 Відсутність на засіданнях протягом встановленого строку/неучасть у роботі парламенту

НІМЕЧЧИНА

 Членство у забороненій партії

БІЛОРУСЬ

 Неподавання декларації, умисне внесення в неї неповних, недостовірних даних

ПОРТУГАЛІЯ, ТУРЕЧЧИНА

 Вступ до партії, від якої не балотувався на виборах

ВІРМЕНІЯ

 Відсутність на 50% голосувань протягом кожного календарного півріччя з неповажних причин

АЗЕРБАЙДЖАН

 Грубе порушення встановлених правил етичної поведінки для депутата «Кнопкодавство»

УКРАЇНА

 Невходження депутата, обраного від політичної партії (виборчого блоку), до складу фракції цієї політичної партії
 Обвинувальний вирок щодо депутата

 Визнання судом недієздатним або безвісно відсутнім
 Несумісність депутатського мандата з ін. видами діяльності
 Припинення громадянства або виїзд на ПМП за межі України

РФ

 Відкриття (наявність) рахунків (вкладів), зберігання готівки, цінностей в іноземних банках за межами РФ

КАЗАХСТАН, КИРГИЗСТАН, СИНГАПУР, ТАЙЛАНД

 Виключення з членів партії, від якої балотувався на виборах, або у разі виходу з неї

ІНДІЯ

 Відсутність без дозволу палати парламенту на всіх засіданнях протягом 60 днів

ТАДЖИКИСТАН

 Виїзд на ПМП за межі республіки

КИРГИЗСТАН

 Відсутність на засіданнях без поважних причин >30 робочих днів протягом однієї сесії

Інфографіку створено за даними відкритих джерел інформації станом на 22.07.2021 року

Дякую за увагу!

